

BAB III
MÉTODE PANALUNGTIKAN

3.1 Desain jeung Sumber Data Panalungtikan

3.1.1 Desain Panalungtikan

Desain panalungtikan dina métode kuasi ékspérimén aya tilu rupa; 1) *one-shot case study*, 2) *the one group pretest-posttest*, jeung 3) *the static group comparison*. Ieu panalungtikan ngagunakeun métode ékspérimén kuasi kalawan desain panalungtikan (*the one group pretest-posttest*), panalungtikan teu ngagunakeun kelas kontrol salaku pembanding. Ieu di handap minangka desain panalungtikanana.

Tabél 3.3
Desain Panalungtikan

Praté	Perlakuan	Postés
O_1	X	O_2

(Syamsuddin, 2009:157)

Keterangan:

O_1 = pratés

O_2 = postés

X = perlakuan atawa *treatment*, mangrupa prosés diajar-ngajar ngagunakeun média pilem

Dina panalungtikan anu ngagunakeun desain *the one group pretest-posttest*, data dicangking ti hiji kelompok (sumber data) anu geus dibéré perlakuan. Anapon léngkah-léngkah nyangking data dina ieu desain nya éta:

- a. méré pratés pikeun ngukur kamampuh sumber data saméméh dibéré perlakuan;

- b. méré perlakuan kana sumber data panalungtikan; jeung
- c. méré postés salaku cara pikeun mikaweruh kamekaran kamampuh anu dipimilik ku sumber data sabada maranéhna narima perlakuan.

Bédana kamampuh anu dipimilik ku sumber data saméméh jeung sabada perlakuan bisa ditempo ngaliwatan perbandingan skor pratés jeung postés.

3.1.2 Sumber Data Panalungtikan

Cara nangtukeun sumber data dina ieu panalungtikan nya éta ku téknik *random*. Sumber data dina ieu panalungtikan nya éta siswa kelas XI IPA 3 SMA Pasundan 8 Bandung, kalawan jumlah 30 siswa, anu ngawengku 12 urang siswa lalaki jeung 18 urang siswa awéwé. Anapon alesan dipilihna éta kelas lantaran siswa di éta kelas dianggap mibanda kahéngkér anu patali jeung judul panalungtikan.

3.2 Wangenan Operasional

Dumasar kana pedaran panalungtikan anu sipatna leuwih tioritis, ieu di handap baris dijéntrékeun deui wangenan panalungtikan dina wangun anu leuwih operasional, di antarana:

- a. média pilem anu digunakeun dina ieu panalungtikan nya éta média audio-visual anu bisa dijadikeun stimulus dina pangajaran nulis carita pondok sarta bisa méré inspirasi pikeun siswa, boh pikeun nulis carita pondok boh pikeun mikareueus Pangajaran Basa jeung Sastra Sunda sacara umum. Média pilem anu dipilih nya éta pilem pondok “Lemahcai Kulup”, anu ngagambarkeun kaéndahan lemah cai di mata Si Kulup, padahal dina waktu anu sarua aya

kajadian-kajadian anu ngaganggu pikiranana, tapi can bisa dipikaharti ku manéhna.

- b. pangajaran nulis carita pondok dina ieu panalungtikan mangrupa pangajaran nulis hiji karya sastra, mangrupa carita anu disusun kalawan sistematis dumasar kana unsur intrinsik jeung ékstrinsikna, sarta prosés ngébréhkeun eusi atawa hasil pintonan pilem “Lemahcai Kulup” ngajadi paragraf anu ngawangun hiji carita pondok.

Jadi, anu dimaksud média pilem “Lemahcai Kulup” dina pangajaran nulis carita pondok téh nya éta média pilem anu digunakeun pikeun ngagampangkeun siswa dina nulis carita pondok.

3.3 Téknik Ngumpulkeun Data

Téknik ngumpulkeun data anu dipaké dina ieu panalungtikan nya éta téknik tés. Nurutkeun Arikunto (2006:150), tés nya éta runtuyan patalékan atawa latihan sarta alat lianna anu digunakeun pikeun ngukur kaparigelan, pangaweruh intelegénsi, sarta kamampuh atawa bakat anu dipimilik ku individu atawa kelompok.

Dina ieu panalungtikan, jenis tés anu dilakukeun téh nya éta tés tulis, masing-masing siswa nulis carita pondok.

3.4 Instrumén Panalungtikan

Instrumén anu digunakeun dina ieu panalungtikan nya éta tés. Tés digunakeun pikeun ngukur kamampuh siswa dina nulis carita pondok. Tés dilakukeun

dua kali, nya éta saméméh jeung sabada meunangkeun perlakuan. Tés kahiji dilakukeun pikeun ngukur kamampuh awal siswa, sedengkeun tés kadua dilakukeun pikeun ngukur pangaruh perlakuan (média pilem) kana kamampuh siswa nulis carpon.

Tabél 3.4
Pedoman Meunteun Karangan

Aspék Penilaian	Skala Penilaian				Skor
	4	3	2	1	
Eusi Carpon					
Imajinasi					
Tokoh jeung Penokohan					
Plot/Galur					
Hubungan antar Pada					
Mékanik					
Gaya					
Jumlah Skor					
Peunteun					

(Nurgiyantoro, 2010:488)

Keterangan Pedoman Skala Penilaian:

(a) Eusi Carpon

- Skor 4 = Hadé pisan: substantif, informasina pepel, mekarkeun idéna hadé, sarta rélevan jeung téma.
 Skor 3 = Cukup hadé: lumayan substantif, informasina lumayan pepel, mekarkeun idéna lumayan hadé, sarta lumayan rélevan jeung téma.
 Skor 2 = Kurang: kurang substantif, informasina kurang pepel, mekarkeun idéna kurang hadé, sarta kurang rélevan jeung téma.
 Skor 1 = Kurang pisan: henteu substantif, informasina henteu pepel, mekarkeun idéna henteu hadé, sarta henteu rélevan jeung téma.

(b) Imajinasi

- Skor 4 = Hadé pisan: imajinasina kuat sarta diolah kalawan hadé.
 Skor 3 = Cukup hadé: imajinasina kurang kuat tapi diolah kalawan hadé.
 Skor 2 = Kurang: imajinasina kurang kuat sarta diolahna kurang hadé.
 Skor 1 = Kurang pisan: imajinasina teu kuat sarta diolahna kurang hadé.

(c) Tokoh jeung Penokohan

- Skor 4 = Hadé pisan: aya tokoh utama jeung tokoh pendukung sarta watekna digambarkeun kalawan jelas.

- Skor 3 = Cukup hadé: aya tokoh utama jeung tokoh pendukung sarta watekna digambarkeun kalawan cukup jelas.
- Skor 2 = Kurang: taya tokoh utama jeung tokoh pendukung sarta watek digambarkeun kurang jelas.
- Skor 1 = Kurang pisan: taya tokoh utama jeung tokoh pendukung sarta watekna teu digambarkeun kalawan jelas.

(d) Plot/Galur

- Skor 4 = Hadé pisan: plot digambarkeun kalawan jelas sarta jalan caritana gampang dipikaharti.
- Skor 3 = Cukup hadé: plot digambarkeun cukup jelas sarta jalan caritana cukup dipikaharti.
- Skor 2 = Kurang: plot digambarkeunana kurang jelas sarta jalan caritana kurang dipikaharti.
- Skor 1 = Kurang pisan: plot digambarkeun kalawan henteu jelas sarta jalan caritana henteu dipikaharti.

(e) Hubungan antar Pada

- Skor 4 = Hadé pisan: hubungan antar pada kagambar kalawan hadé sarta silih lengkepan.
- Skor 3 = Cukup hadé: hubungan antar pada kagambar lumayan hadé sarta lumayan silih lengkepan.
- Skor 2 = Kurang: hubungan antar pada kagambar kurang hadé sarta kurang silih lengkepan.
- Skor 1 = Kurang pisan: hubungan antar pada teu kagambar sarta henteu silih lengkepan.

(f) Mékanik

- Skor 4 = Hadé pisan: ngawasa aturan penulisan, ngan aya sababaraha kasalahan éjahan.
- Skor 3 = Cukup hadé: kadangkala aya kasalahan éjahan, tapi teu matak ngarobah ma'na.
- Skor 2 = Kurang: loba kasalahan éjahan sarta ma'nana ngabingungkeun atawa teu dipikaharti.
- Skor 1 = Kurang pisan: teu ngawasa aturan penulisan, kasalahan éjahanana loba pisan, tulisan teu kabaca, jeung teu pantes pikeun diajén.

(g) Gaya

- Skor 4 = Hadé pisan: gaya anu dipakéna éféktif sarta matak ngirut ati.
- Skor 3 = Cukup hadé: gaya anu dipakéna cukup éféktif sarta cukup matak ngirut ati.
- Skor 2 = Kurang: gaya anu dipakéna kurang éféktif sarta kurang matak ngirut ati.
- Skor 1 = Kurang pisan: gaya anu dipakéna henteu éféktif sarta teu matak ngirut ati.

3.5 Téknik Ngolah Data

Téknik ngolah data mangrupa kagiatan nganalisis jeung ngolah data. Kagiatan nganalisis jeung ngolah ngolah data minangka cara anu digunakeun pikeun nyangking jawaban tina pasualan dina ieu panalungtikan. Data dina ieu panalungtikan dicangking ngaliwatan téknik tés, ngawengku pratés jeung postés.

Analisis data dina ieu panalungtikan baris dilakukeun ngaliwatan tahapan-tahapan saperti ieu di handap.

- 1) Hasil pratés jeung postés dipariksa sarta dianalisis.
- 2) Méré peunteun kana hasil carpon siswa kalawan ngagunakeun Pedoman Meunteun Karangan (il. Tabél 3.4). Skor ahir siswa maksimal nya éta 28, sarta minimalna 7. Skor anu kahontal éta dirobah jadi peunteun siswa anu dikalikeun kana 100 (peunteun idéal), kalawan rumus:

$$\text{Peunteun} = \frac{\text{skor anu dihontal}}{\text{skor maksimal}} \times 100$$

Sangkan leuwih écés, peunteun ahir siswa ditabulasikeun dina tabél ieu di handap.

Tabél 3.5
Peunteun Tés Nulis Carita Pondok Siswa

No.	KK	Aspék Penilaian							Σ	P	%	Katégori
		A	B	C	D	E	F	G				

Keterangan:

KK = Kode karangan siswa

A = Eusi Carpon

B = Imajinasi

C = Tokoh jeung Penokohan

D = Plot/Galur

E = Hubungan antar Pada

F = Mékanik
G = Gaya
 Σ = Jumlah Skor
P = Peunteun

Katégori = *Perséntase* ≥ 65 % siswa dianggap mampu nulis carita pondok.

Perséntase < 65 % siswa dianggap can mampu nulis carita pondok.

3) Ngasupkeun data peunteun pratés jeung postés kana tabél ieu di handap.

Tabél 3.6
Daptar Peunteun Pratés jeung Postés

No.	Ngaran Siswa	Peunteun Pratés	Peunteun Postés

4) Data dianalisis pikeun nguji hipotésis, carana saperti ieu di handap.

a) Uji Normalitas Data

(1) Nangtukeun peunteun panggedéna jeung pangleutikna.

(2) Ngitung rentang (r) ngagunakeun rumus ieu di handap.

$$r = \text{peunteun panggedéna} - \text{peunteun pangleutikna}$$

(3) Nangtukeun jumlah kelas (k)

$$k = 1 + 3,3 \log n$$

(4) Nangtukeun panjang kelas (P)

$$P = \frac{r}{k}$$

(5) Nyieun tabél frékuénsi peunteun pratés jeung postés kalawan ngagunakeun tabél ieu di handap.

Tabél 3.7
Frékuénsi Peunteun Pratés jeung Postés

No.	Kelas Interval	f_i	x_i	x_i^2	$f_i x_i$	$f_i x_i^2$
1						
2						
3						
Σ						

(6) Ngitung rata-rata (*mean*) peuteun pratés jeung postés kalawan ngagunakeun rumus:

$$\bar{x} = \frac{\sum f_i x_i}{\sum f_i}$$

Katerangan:

$\bar{x}$ = rata-rata (*mean*)

Σ = jumlah (*sigma*)

f_i = jumlah data

x_i = nilai tengah

(Sudjana, 1992:93-95)

(7) Ngitung standar déviasi (*s*) kalawan rumus:

$$s = \sqrt{\frac{n \sum f_i x_i^2 - (\sum f_i x_i)^2}{n(n-1)}}$$

(Sudjana, 1992:93-95)

(8) Ngitung frékuénsi observasi jeung frékuénsi ékspétasi (perkiraan).

(a) Nyieun tabél frékuénsi obsérvasi jeung frékuénsi ékspétasi

Tabél 3.8
Frékuénsi Obsérvasi jeung Frékuénsi Ékspétasi

Interval	O_i	$b_{khandap}$	b_{kluhur}	Z_1	Z_2	$Z_{1tabél}$	$Z_{2tabél}$	L	E_i	$\frac{(O_i - E_i)^2}{E_i}$
χ^2										

O_i mangrupa frékuénsi nu diobsérvasi, sedengkeun nilai Z mangrupa hasil ngitung tina batas kelas luhur/handap dikurangan peunteun rata-rata, dibagi standar déviiasi.

(b) Nangtukeun O_i (frékuénsi obsérvasi)

(c) Nangtukeun batas kelas (bk)

(d) Ngitung Z (transformasi normal standar bébas kelas), kalawan rumus:

$$Z = \frac{bk - \bar{x}}{s}$$

(e) Néangan nilai $Z_{1\text{tabél}}$ jeung $Z_{2\text{tabél}}$

(f) Ngitung legana unggal kelas interval (L)

$$L = Z_{2\text{tabél}} - Z_{1\text{tabél}}$$

(g) Ngitung frékuénsi ékspéktasi (E_i), kalawan rumus:

$$E_i = n \times L$$

(h) Nangtukeun nilai *Chi Kuadrat* ngagunakeun rumus:

$$\chi^2 = \sum \frac{(O_i - E_i)^2}{E_i}$$

Keterangan:

O_i = frékuénsi obsérvasi

E_i = frékuénsi ékspéktasi

(Sudjana, 1992:273)

(9) Nangtukeun derajat kabébasan (dk)

$$dk = k - 3$$

(Sudjana, 1992:293)

(10) Nangtukeun harga $\chi^2_{\text{tabél}}$

(11) Nangtukeun normalitas ngagunakeun kritéria ieu di handap.

(a) $\chi^2_{\text{itung}} < \chi^2_{\text{tabél}}$ hartina distribusi data normal; tapi

(b) $x^2_{itung} > x^2_{tabel}$ hartina distribusi data teu normal.

(Arikunto, 2006:320)

b) Uji Homogénitas

(1) Ngitung variasi (S^2) unggal kelompok

Variasi pratés

$$S1^2 = \frac{n\sum f_i x_i^2 - (\sum f_i x_i)^2}{n(n-1)}$$

Variasi postés

$$S2^2 = \frac{n\sum f_i x_i^2 - (\sum f_i x_i)^2}{n(n-1)}$$

(Sudjana, 1992:95)

(2) Ngitung harga variasi (F)

$$F = \frac{\text{variasi anu leuwih gedé}}{\text{variasi anu leuwih leutik}}$$

(3) Ngitung derajat kabébasan (dk), kalawan rumus:

$$dk = n - 1$$

(4) Nangtukeun harga F_{tabel}

(5) Nangtukeun homogén-henteuna data dumasar kana kritéria ieu di handap:

(a) $F_{itung} < F_{tabel}$ hartina variasi sampel homogén; tapi upama

(b) $F_{itung} > F_{tabel}$ hartina variasi sampel teu homogén.

(Sudjana, 1992:250)

c) Uji Gain (d)

Tujuan uji gain nya éta pikeun nangtukeun naha aya bédana antara hasil pratés jeung hasil postés. Ngaliwatan uji gain, bisa kagambar aya-henteuna pangaruh digunakeunana média pilem kana kamampuh nulis carpon. Pikeun ngalakukeun uji gain, digunakeun tabél saperti ieu handap.

Tabél 3.9
Uji Gain (d) Tingkat Kamampuh Siswa Nulis Carita Pondok

No.	Ngaran Siswa	Pratés	Postés	d	d ²
Σ					

d) Uji Hipotésis

(1) Ngitung rata-rata (*mean*) tina béda antara peunteun pratés jeung postés kalawan ngagunakeun rumus:

$$Md = \frac{\sum d}{n}$$

(2) Ngitung derajat kabébasan (dk)

$$dk = n - 1$$

(3) Ngitung jumlah kuadran déviiasi

$$\sum x^2 d = \sum d^2 - \frac{(\sum d)^2}{n}$$

(4) Ngitung t

$$t = \frac{Md}{\sqrt{\frac{\sum x^2 d}{n(n-1)}}}$$

Keterangan:

t = tés signifikansi

Md = rata-rata tina béda antara peunteun pratés jeung postés

$$\begin{aligned}\sum x^2d &= \text{jumlah kuadran déviasi} \\ n &= \text{jumlah subjék tina sampel}\end{aligned}$$

(5) Nangtukeun ditarima-henteuna hipotésis dumasar kana kritéria ieu di handap:

(a) Lamun $t_{itung} > t_{tabel}$, hipotésis ditarima, hartina média pilem éféktif pikeun digunakeun dina pangajaran nulis carita pondok siswa kelas XI IPA 3 SMA Pasundan 8 Bandung taun ajaran 2010/2011.

(b) Lamun $t_{itung} < t_{tabel}$, hipotésis ditolak, hartina média pilem henteu éféktif pikeun digunakeun dina pangajaran nulis carita pondok siswa kelas XI IPA 3 SMA Pasundan 8 Bandung taun ajaran 2010/2011

(Arikunto, 2006:306-308)

